

Závěrečná zpráva ze studijního pobytu v Kindergarten Kortsch

Termín pobytu: 12.3. -24.3.2011

Zpracovala: Jana Šustková

Mateřská škola v Kortschi je jednou z 31 mateřských škol v oblasti Vinschgau, které jsou řízeny paní ředitelkou Marianne Bauer. Uvedená mateřská škola, společně s přílehlou základní školou, byla postavena před 11 lety.

Jedná se tedy o moderní budovu s mnoha prostory účelně zařízenými a vybavenými pro tři oddělení. V současné době se zde nacházejí dvě oddělení, a to „Želvy“ a „Šneci“. V jejich společnosti jsem se mohla pohybovat necelých 14 dní a nabrat tak zkušenosti cenné nejenom pro moji praxi, ale i pro život obecně.

V prvním týdnu jsem byla společně se Zdenkou Vičarovou v oddělení „Želviček“ u „tety“ Veroniky, která je taktéž vedoucí mateřské školy. Současně s ní byla v oddělení přítomna také tzv. Mitarbeiterinn Kristýna, občas podle potřeby zaskakovala „Springerinn“ Astrid. Celkem bylo v tomto oddělení zapsáno 19 dětí smíšeného věku od 3 do 6 let. Velmi mě oslovila klidná rodinná atmosféra, jednoduchost a účelnost ve vybavení třídy, kde všechno má své místo a také samostatnost dětí, která mne naprosto odzbrojovala.

Děti jsou zde vedeny k úctě k okolnímu světu (např. papírová taška určená na jejich obrázky jim musí vydržet celé 3 roky), k sobě i druhým (učí se obsluze kamarádů při obědě – služba nalévá pití, roznáší talíře s jídlem, přičemž šeptavým hláskem, tak aby nerušila ostatní děti se ptá, jakou porci si kamarád přeje, a to pak sdělí „tetě“, která určené množství jídla nabere) a v neposlední řadě k Bohu (např. ve třídě mají postavenou za účelem dodržování pitného režimu tzv. Dankwasser).

Líbilo se mi také členění třídy na několik koutků, kde si na své přišli „prohlížeči“ knih, „kuchtíci“, „parádnice“ nebo „malíři“. Při sportování jsme navštívili tělocvičnu základní školy. Pro prostorově náročnější aktivity (např. projekt Bleiben und spielen, viz níže) byla využívána spojovací chodba a v současné době volná třída.

V MŠ je také samostatná kuchyňka určená pro skutečné vaření a pečení s dětmi (děti vyrábí bylinkovou sůl, ale také masti, které prodávají na trhu a výtěžek je věnován na charitativní pomoc), dále dílna se skutečným náradím a místnost určená pro diagnostiku dítěte.

V suterénu se nacházela odpočívací místnost a malá tělocvična, kam předškolní děti chodily dvakrát týdně do početní školy, tzv. Zahlenschule (viz níže).

Nutno podotknout že množství prostorů hojně využívali k individuálním, či skupinovým potřebám dětí. Díky personálnímu dostatku si mohli dovolit děti rozdělovat a nechat hrát, tvořit, odpočívat, či chodit ven podle jejich zájmu. Což bylo pro mne také velice inspirativní a ve zjednodušené formě bych tento přístup ráda přejala i do českých podmínek.

Po příjemném týdnu a volném víkendu jsme se přesunuly do oddělení „Šnečků“. Zde byla „tetou“ Wally a pomáhala ji Patricie. Třída se stejnými prvky, které jsme již mohly vidět u „Želviček“, dokonce i počet zapsaných dětí byl tentýž.

Všichni jsme ovšem originál, proto i zde existovaly rozdíly. Např. služba ve třídě rozlévala pití, ale už neobsluhovala druhé při roznášení jídla, pro to si děti chodily samostatně.

Se „Šnečky“ s „Želvičkami“ ale i s nejmenšími dětmi z projektu Bleiben und spielen a dokonce i s dětmi z 1. třídy ZŠ jsme zažily rituál loučení se zimou „Winter Ade“, který se odehrával na zahradě mateřské školy, kde tráví děti obecně mnoho času. Dále mohly porovnat dopolední a odpolední (předškolní děti v odpoledních hodinách většinou neodpočívají, mají svůj program nebo volnou hru) soustředěnost dětí v Zahlschule, zažít přípravu programu pro setkání s nejmenšími v projektu Bleiben und spielen a opět se nechat „unášet“ přirozenou a velmi klidnou atmosférou tohoto prostředí.

Jak už jsem výše zmínila nedílnou součástí koncepcí MŠ jsou projekty. V Kortschi jsme mohly nahlédnout pod pokličku projektu Bleiben und spielen, kam od února do května přicházejí nejmenší děti (od 1 roku do 3 let) společně se svými rodiči, popř. prarodiči, aby si zde hrály, seznámily s prostředím, navštívily své sourozence, kteří již do MŠ docházejí a společně s nimi si i zazpívaly, naučily říkanku, popř. zatančily. Cílem je postupná adaptace dítěte na prostředí i personál MŠ. Myslím, že i tento prvek je pro naše podmínky dostupný a rodiči žádaný.

V Zahlschule jde o rozvoj matematických představ u předškoláků, kteří se dvakrát týdně setkávají z obou oddělení v malé tělocvičně a hravou formou se zde seznamují s jednoduchými početními operacemi. „Teta“ zde pracuje podle učebnice, která je doplněna vhodnými pomůckami. Projekt trvá 2-3 měsíce a bude na něj navazovat tzv. Sprachschule.

Z fotografií, které zdobily nástěnky po téměř celé MŠ víme, že v průběhu roku probíhá mnoho dalších „mini“ projektů zaměřených např. na sebeobslužné návyky.

Děti skládaly zkoušku se zavazování bot, kdy předtím trénovaly uzlování, využívaly dřevěných „trenažerů“ k zavazování, vyzkoušely si i variantu zavazování naslepo. Poté se stanovil den, kdy děti měly sloužit zkoušku z této dovednosti. Jako odměnu dostaly upečený dort ve tvaru boty. Jak jednoduché a pro život důležité!

Podobných momentů bylo více např. když na zahradu byla jako nová „hračka“ přinesena ohoblovaná prkna a děti si z nich s nadšením začaly stavět bunkry nebo lávku, po které mohly přecházet. Většina věci je zde dětem předkládána v „surové“ podobě. Dětem je zde ponechán velký prostor pro jejich fantazii a současně si uvědomují, že v životě musí člověk přiložit ruku k dílu, nic nepadne do klína jen tak.

Na závěr bych ráda vyjádřila poděkování za možnost vidět mateřskou školu, která je přípravou na život a nejenom na vstup dítěte do ZŠ. Jelikož jsem začínající učitelkou v MŠ a v současné době se podílím na přípravách vzniku nové křesťanské mateřské školy, jsou pro mě načerpané podněty velkou inspirací a výzvou k začlenění do naší koncepce v našich podmínkách.